

Osvobozené divadlo a Jaroslav Ježek

Osvobozené divadlo

- doba po válce — lidé si chtějí odpočinout a bavit se (vládní optimismus)
- kabarety — satyrické písně a kuplety
- kvůli úrovni vzniká Revue
  - nablýskané
  - rychlé střídání vystoupení a nálad
  - “Cirkus pod pevnou střechou”
  - záležitost Paříže – češi se přibližují světu
  - ukázky dobových tanců — tanečnice “Girls”
- i to se postupem času okoukalo – kýčovitě, nerealistické (revue se stalo terčem parodie)

Skupina studentů pražské konzervatoře

- scházejí se od r. 1923
- cíl — nabourat akademismus a povrchnost
- zdůrazňují fantazií, pojetí poezie jako radostné hry
- hlavní osobnost — Jiří Frejka
- předvoj Osvobozeného divadla (název přijali r. 1925 — kniha Das entfesselte Theater – Alexandr Tairov)
- působí v Umělecké besedě, pak v Paláci u Nováků
- velký přínos — příchod Jindřicha Honzla (zkušený režisér, divadelní kritik, zakladatel Devětsilu)
- 1927
  - Frejka a Honzl mají odlišné názory → Frejka odchází s E. F. Burianem
  - Vest Pocket Revue (dosud neznámí studenti práv — Jiří Voskovec, Jan Werich)
    - * název podle zápalek
    - * měla sloužit ke studenstkému pobavení

- * Forbína — hra před oponou (z Německého “Vor” – před a “die Buehne” – pódium)
- * zesměšňovali hloupost, pokleslou literární i společenskou úroveň
- * velká část improvizace
- * hrátky s češtinou → nová slova
- * 208 repríz → zanechávají studia a připojují se k OD
- 1929
  - neshody — Honzl odchází (V+W jsou uměleckými šéfy)
  - Premiéra skafandr
    - * spolupráce s Jaroslavem Ježkem
    - * hity: Skafandr fox, Zasu, Tři strážníci
  - revue Fata Morgána (postavená na hudebním podkladu – jazzová revue) — Ježek dirigent orchestru
- 1930-1931 — hry: Sever proti Jihu, Golem
- 1931-1932 — filmy: Pudr a Benzín, Peníze nebo Život
- satiry — Svět za Mřížemi, Osel a Stín, Kat a Blázen
- dávají se na filmovou kariéru — nebyla úspěšná → divadlo Rokoko – “Spoutané divadlo” – Balada z hadrů
  - 245 repríz
  - vrací se zpět do Paláce u Nováků
- 1936 — hra: Rub a líc → film: Svět patří nám (1937)
- Mnichovská konference (29. 9. 1938) — odebrána licence → OD zaniká

Jaroslav Ježek

- narozen 25. 9. 1906
- trpí
  - šedým zákalem očí
  - hnisavým zánětem uší
  - vysokým tlakem
  - vrozenou vadou ledvin
- na konzervatoř nebyl přijat (na klavír) → díky improvizaci na kompozici (po roce i na klavír)
- profesoři

- kompozice — Karel Boleslav Jirák
- piano — Albín Šíma
- absolvoval vlastním klavírním koncertem (1927) — doprovod České filharmonie
- → na stipendium odjíždí do Paříže — uchvacuje ho “jazz naživo” (Rhapsody in Blue) — setkává se s Igorem Stravinskym
- s Voskovcem a Werichem se poprvé sešel 1927 (improvizátor v Osvobozeném divadle), opravdová spolupráce začíná 1928 (hudba pro Premiéru Skafandr — Tři strážníci, Zasu, Skafandr Fox)
- Tři strážníci — hymna Voskovce, Wericha a Ježka
- umělecký směr — dada (satirický, s tendencí proti veškerému starému umění)
- písně (typické znaky — parodie, zpěvnost, pamatovatelnost)
  - erotika — Když jsem kytici vázala
  - moudrosti — Život je jen náhoda, Ezop a brabeneč
  - sociální nespravedlivost — Svět na ruby
  - maloměšťačtví — Šaty dělají člověka
  - korupce — Babička Mary
  - fašismus — Kat a blázen
  - další — David a Goliáš, Nebe na zemi
- klasické kompozice
  - Sonáta pro housle a klavír
  - Duo pro dvoje housle
  - Bugatti Step
- nechal si pracovnu vymalovat na melancholicky tmavomodrou (Tmavomodrý svět)
- s V+W spolupracoval na 4 filmech — Pudr a benzín, Peníze nebo život, Hej-rup!, Svět patří nám
- 1939 emigruje do USA — cesty s V+W se rozcházejí
- → učí piano, vede pěvecký sbor Zpěvokol (budoucí žena Francis)
- poslední skladba — V jako vítězství
- umírá 1. 1. 1942 na vrozenou vadu ledvin